

www.musavat.com

MUSAVAT

Xəbər
Küçə itləri
1 il ərzində
13 min insanı
dişləyib -
uşaqlar
təhlükədə
yazısı səh.13-də

Qurucusu: Rauf Arifoğlu Gündəlik qəzet 23 aprel 2019-cu il Çərşənbə axşamı № 86 (7246) Qiyməti 60 qəpik

Gündəm

Azərbaycan-Aİ sazişi ilə bağlı ilginç iddialar

Ermenistan ölkəmizi təxribata çəkməklə Bakı-Brüssel əməkdaşlığını engəlləmək istəyir
yazısı səh.5-də

Ukrayna seçkilərindən azərbaycanlı siyasətçilərin çıxardığı nəticələr - nümunə, yoxsa...

yazısı səh.4-də

Partiya sədri erkən parlament seçkiləri olacağı iddiasında israrlıdır

yazısı səh.6-də

ABŞ-ın xüsusi xidmət dosyaları casusların əlində...

yazısı səh.9-də

Qərb liderləri üçün "24 aprel" sınağı

yazısı səh.12-də

"Həmsədr ölkələrin toruna düşürük..." - politoloq

yazısı səh.11-də

Ayrılan AXH üzvləri barışa bilmədilər - daha bir istefa, bir uzaqlaşdırılma...

yazısı səh.5-də

"Azərbaycanı yataqda Cey Kempənə satan..." müxalifətçi qadın kimdir

yazısı səh.3-də

İran investorlarını ölkəmizə necə cəlb edək - təklif

yazısı səh.15-də

Azərbaycanlı tələbələr Polşadan deportasiya olundu

yazısı səh.14-də

"Dollar kompensasiyası" alacaq şəxslər sırasında adı olmayanlar nə etsin?

yazısı səh.3-də

ERMƏNİSTAN 30 İLLİK LABİRİNTDƏ - XİLAS YOLU AZƏRBAYCANA APARIR

Düşmən ölkədə hakimiyyət yenilənsə də, siyasət dəyişmədi; Qarabağ konfliktini çözülməyincə Paşinyanı Sərkisyanın taleyi, erməni xalqını isə yeni faciələr gözləyir...

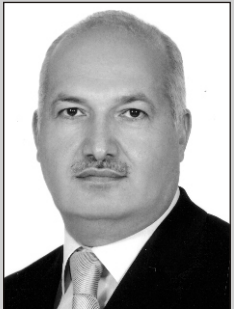

musavat.com
Toğrul İsmayıl

yazısı səh.8-də

İcra başçısının Şəmkiyədəki nəhəng biznesi - qızıl balıq, maral və taxıl...

Alimpaşa Məmmədovun "Azərforel" fermasına görə kəndlər Dəryaçayın xəstəlik saçan çirkli suyunu içməyə məhkum olub; icra başçısının MTN-dən işdən çıxarılan oğlu atasının biznesinin başına keçib və... yazısı səh.7-də

Sərdar Cəlalovlu:
"Mitingbazlar taktikanı dəyişməlidir"

yazısı səh.4-də

Aqiyə Naxçıvanlı:
"Xalidə Bayramovanın və direktorun intiharla bağlı davranışları müəmmalı və dəhşətlidir"

yazısı səh.13-də

Kamran Əsədov:
"Universitetlərimiz dünya təhsilini bilən menecerlər tərəfindən idarə olunmalıdır..."

yazısı səh.10-də

Fiziki şəxslərin problemlə kreditləri ilə bağlı kompensasiyaların ödənişi üçün ilk maliyyələşmə tranşı həyata keçirilib.

Azərbaycan Maliyyə Nazirliyinin mətbuat xidmətinin rəhbəri Mais Pirişev ilk tranş məbləğini açıqlayıb: "Azərbaycan Respublikasında fiziki şəxslərin problemlə kreditlərinin həlli ilə bağlı əlavə tədbirlər haqqında" Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 28 fevral 2019-cu il tarixli Fərmanının icrası olaraq aprelin 19-da Maliyyə Nazirliyi tərəfindən Maliyyə Bazarlarına Nəzarət Palatasının təqdimatı əsasında bankların, ləğv etmə prosesində olan kredit təşkilatlarının və bank olmayan kredit təşkilatlarının Mərkəzi Bankdakı hesablarına ilk tranş ayrılıb. Tranşın məbləği 350,8 milyon manatdır".

bu məsələlərin vətəndaşın artıq ödənişləri nəzərə alınmaqla tənzimlənməsi məqsədə uyğundur".

V.Bayramov həmçinin 10 min dollardan artıq olan kreditlərə differensial olaraq güzəştin verilməsi ilə bağlı təklifləri martın əvvəllərində hökumətə təqdim etdiklərini bildirdi: "Ümid edirik ki, bu məsələ yaxın zamanlarda həllini tap-

kompensasiya "Azərpoçt" vasitəsilə ödənilir. Kompensasiya yalnız əsas kredit borcuna görə hesablanır".

Bank hüququ üzrə mütəxəssis Əkrəm Həsənov da "Yeni Müsavat"a açıqlamasında prezidentin fərmanını və kompensasiya mexanizmini yüksək qiymətləndirdiyini açıqlayıb: "Bu fərmanın dilindən və üslubundan da

"Azərbaycanı yataqda Cey Kempənə satan..." müxalifətçi qadın kimdir

Real TV-dən sensasion anonslar; "O, xüsusi xidmət orqanlarının sanballı əməkdaşdır"

REAL televiziyasının rəhbəri, tanınmış telejurnalist Mirşahin Ağayev özünün müəllif verilişində sensasion faktlar açıqlayıb. "Mir Şahinin vaxtı" adlı müəllif verilişinin dünənki son buraxılışında M. Ağayev şərti adı "sevincək anonslar" adlandırılıb. Biləcəkdir iddialarla və bu iddiaları təsdiqləyəcək əyani vəsaitlərlə çıxış edib.

Musavat.com verilişin həmin hissəsinin məzmununu və verilişin youtube versiyasındakı müvafiq dəqiqələrini təqdim edirik. Öncədən arayış üçün deyək ki, burada söhbət xarici ölkələrdən birinə sığınmış və oradan Azərbaycana, onun iqtidarına, müxalifətin və medianın müəyyən kəsimlərinə qarşı böhtan yağdıran bir qadının xarici xüsusi xidmət orqanı agentini "xüsusi" münasibətlərindən gedir. Mirşahin Ağayev efrədə göstərilən bir fotonun nümayişinin ardından deyir:

"Məsələn, bu gonbul, tösmərək cənaba diqqətlə baxın. Birinci sual: Bu toppuş, xata çarpayısına malik, şirin təbəssümlü, maraqlı cənab kimdir? Bu çarpayıda Azərbaycanı kim və neçəyə və hansı ölkənin xüsusi xidmətinə təklif edir. İpucu verirəm. O şəxsi Əli Kərimli, Cəmil Həsənli, Tofiq Yaqublu, Gültəkin Hacıbəyli, yeni Milli-milsiz bütün Şura, özünə bənzər gürü öz payına Azərbaycanın ən qeyrətli qadınlarından biri hesab edir. Son zamanlar bu qeyrətli qadın bir GEYrətli kişi qırığı daha ardıcıl qoruyur. Yeni o qadın çoooox demokratik birisidir. Bədəninin hər bir üzvünə tam azadlıq verib. Harası nəyi istəyirsə, ixtiyar sahibidir. Demokratiyanın əlahiddə götürülmüş bir vüqdunda tam tənənəsi.

İkinci sual. Diqqət çarpayısı! Yataqdakı nimçədə iki alma var. Daha doğrusu, bir alma və ikincinin yarısı. Bu alma parçası kimin ağızından qalan şirin sevgi izidir. Alma olmağına almadır, amma qadın Həvva deyil. Bəs kimdi? Fantaziyanızı işə salın... və nəhayət üçüncü sual: Aranızda belə bir ad eşidən var? Cey Kempən. Kempən Cey! Bir ipucu da burada verirəm. Xüsusi xidmət orqanlarının sanballı əməkdaşdır. Bu üç sual ətrafında düşünün. Biz mövzuya gələn həftə, onun təqvimini ilə desək, yeddi gecə sonra qayıdacaq".

Nəzərə çatdıraq ki, Amerikada anti-Azərbaycan fəaliyyəti göstərən zərif cins nümayəndəsinə casusluqla bağlı indiyədək bir neçə dəfə ittihamlar səslənib, buna dair tutarlı faktları özündə ehtiva edən ən azı 4 yazı dərc olunub. Deməli, bu ittihamlar çox ciddi və hüquqi araşdırma da tələb edir.

□ Musavat.com

həmin pul qaytarılmır, əsas borca sayılır. Ancaq borcu ödəməyən vətəndaşların borcuna hesablanan cərimələr və faizlər tam silinir. Bu, gələcək üçün pis bir siqnaldır. O zaman hamı düşünəcək ki, borcu verməyə daha yaxşıdır, çünki verməyənlərə daha çox güzəşt edilir. Buna yol vermək olmaz. Ümumilikdə hesab edirəm ki, yaxın aylarda bu proses tam bitəcək".

□ Nərgiz LİFTİYEVƏ, "Yeni Müsavat"

Kompensasiya alacaq şəxslər sırasında adı olmayanlar nə etsin?

Dollar kreditlərinə görə kompensasiyaların ödənişinə start verildi; problemlərlə üzləşənlər Apelyasiya Komissiyasına müraciət edə bilər

Qeyd edək ki, kompensasiyanın ödənilməsi prosesində yaranan problemlərin həlli üçün Apelyasiya Komissiyası da yaradılıb. Prezident tərəfindən bu il fevralın 28-də təsdiq edilmiş "Azərbaycan Respublikasında fiziki şəxslərin problemlə kreditlərinin həlli ilə bağlı əlavə tədbirlər haqqında" Fərmandan irəli gələn müraciətlərin araşdırılması məqsədilə MBNP-də Apelyasiya Komissiyası yaradılıb. Fəaliyyətə başladığı dövrdən Apelyasiya Komissiyasına çoxsaylı müraciətlər daxil olmaqdadır. Daxil olan müraciətlərə "Vətəndaşların müraciətləri haqqında" Azərbaycan Respublikasının Qanununa uyğun olaraq 15 iş günü, əlavə öyrənilmə və yoxlanılma tələb olunduqda 30 iş günü müddətində baxılır. Müraciətə baxılması üçün əlavə məlumatların əldə edilməsi və ya aidiyyəti üzrə sorğu göndərilməsi tələb edilən hallarda isə bu müddət 30 iş günü uzadıla bilər.

Qeyd edək ki, problemlə kreditlərlə bağlı kompensasiyaların ödənişi ətrafında çoxsaylı suallar qalmaqdadır.

V.Bayramov da "Yeni Müsavat"a açıqlamasında bir sıra məsələlərə aydınlıq gətirib. O bildirdi ki, əvvəl adı siyahıda olan və adlarını aprelin 15-i elan olunan siyahıda tapmayanlar Apelyasiya Komissiyasına müraciət etməlidirlər. Müraciət palatanın internet sahifəsi üzərindən onlayn olaraq həyata keçirilir. Komissiya 15 gün ərzində müraciətə baxıb cavablandırmalıdır. Digər tərəfdən, kompensasiya almaq hüququ olduğunu iddia edən amma adı heç zaman portaldakı qeyd olunmayan vətəndaşlar da eynilə Apelyasiya Komissiyasına müraciət etməlidirlər. Əgər Apelyasiya Komissiyası vətəndaşın müraciətinə müsbət cavab verməzsə, o zaman Azərbaycan qanunvericiliyinə uyğun ola-

raq, vətəndaşların məhkəməyə müraciət etməklə iddialarını davam etdirmək hüquqları var. Məhkəmə iddianı təsdiq etdiyi halda kompensasiyanın verilməsi mümkündür.

İqtisadçı onu da qeyd etdi ki, bankın tətbiq etdiyi güzəşt kompensasiya məbləğindən çıxılrsa da, vətəndaşın artıq ödədiyi faiz və cərimələr qaytarılmır: "Qaydalar əsasən bankın tətbiq etdiyi güzəşt kompensasiya məbləğindən çıxılır, amma təəssüf ki, oxşar yanaşma artıq ödənilmiş cərimə və faizlərə aid deyil. Məsələn, vətəndaş bankdan 10 min dollar kredit alıb və ikinci devalvasiya zamanı onun əsas məbləği 6 min dollar olub. Daha sonra bank ona məzənnə fərqi daxil olmaqla 2000 manatlıq güzəşt tətbiq edib və borc bağlanıb. Bu zaman 2 min manat ona hesablanmış 4800 manat kompensasiya məbləğindən azaldılır. Digər vətəndaş isə 10 min dollar kredit götürüb və ona da 4800 manat kompensasiya hesablanmış, amma devalvasiyadan sonra bank ona 2000 manatlıq artıq hesablanmış faiz və cərimə ödətdirib və həmin borc da bağlanıb. Bu zaman kompensasiya məbləğində vətəndaşın artıq ödədiyi cərimə və faizlər nəzərə alınmır. Bu o deməkdir ki, mexanizm bank verdiyi güzəştə nəzərə alır, amma bankın vətəndaşdan aldığı artıq vəsaiti nəzərə alınmır. Bu baxımdan da

caq, 10 min dollardan çox krediti olan vətəndaşlarımızın ilk 10 min dollar kreditinə kompensasiya verilməsini vacib hesab edirik. Kompensasiyaların iyunun əvvəlində verilməsi nəzərdə tutulub. Buna görə də məhkəmə qərarı ilə kompensasiya alacaq vətəndaşlarımız və o cümlədən ödəniş etmiş zəminlər daha qısa zamanda hüquqi prosedurları keçməyə çalışmalıdırlar".

Başqa şəxslərin adına kredit götürüb ödəyənlərə gəlincə, iqtisadçı vurğuladı ki, belə halların sayı az deyil: "Bu halda krediti ödəyən şəxs məhkəməyə müraciət etməklə krediti onun ödədiyini təsdiq etməlidir. Məhkəmə qərarından sonra kompensasiya borcu qaytarana ödənilə bilər".

Maliyyə Bazarlarına Nəzarət Palatasının mətbuat katibi Elşən Allahverdiyev isə "Yeni Müsavat"a açıqlamasında bildirdi ki, kompensasiya ilə bağlı problem yaşayanlar, adını siyahıda tapa bilməyənlər apelyasiya şikayəti verə bilərlər. 10 min dollardan artıq olan problemlə kreditlərin tələyinə gəlincə, Palata sözcüsü, fərmanın yalnız 10 min ABŞ dollarına qədər kreditlərə şamil edildiyini bir daha vurğuladı.

E. Allahverdiyev qeyd etdi ki, may ayının sonuna qədər kompensasiyaların ödənilməsinin tam yekunlaşması nəzərdə tutulur: "Bağlanan bankların müştərilərinə, eləcə də BOKT-ların müştərilərinə

hiss olunur ki, onu hüquqşünaslar deyil, iqtisadçılar hazırlayıblar. On görə də üslubunda bir qədər problem var. Ancaq bunu ciddi problem hesab etmirəm. Məsələn, fərmanın icrası ilə bağlı Maliyyə Bazarlarına Nəzarət Palatası müvafiq qaydalar qəbul edib. Qaydaların adından elə yalnız dollar kreditlərindən söhbət gedir, məndə isə qeyd edilir ki, həm də milli valyutada olan kreditlərdən söhbət gedir. Bu kimi nüanslar var. Digər tərəfdən, banklara az qala göstəriş verilir ki, restrukturizasiya etsinlər, prezident isə banklara belə bir tapşırıq verməyib, tövsiyə edib. Bu məsələnin sırf hüquqi və texniki problemləri var, lakin bunlar vətəndaşları elə də maraqlandırmır".

Hüquqşünas hesab edir ki, hazırda əsas problem 10 min dollardan və ya 17 min dollardan çox krediti olan şəxslərə aiddir: "Elə şəxslər var ki, 2014-cü ildə 12 min dollar kredit götürüb, 2015-ci ilin 21 fevral devalvasiyasında 10200 dollar qalmışdı. 200 dollara görə bu kompensasiya məbləği həmin şəxsə şamil edilmir. Lakin elə adam var ki, 50 min dollar götürüb, devalvasiya ərafında 10 min dollardan az borcu olduğuna görə ona kompensasiya düşür. Yaxşı olardı ki, kompensasiya 50 min dollara qədər kredit götürənlərin 10 min dollarına şamil edilsin. Bu baxımdan bəzi vətəndaşlar öz-özünü ayrı-seçkiliklə məruz qalmış kimi hiss edirlər".

Kompensasiyanın mexanizminə gəlincə, bəzi vətəndaşlar adlarını Palatanın yaratdığı portaldakı tapma bilmirlər. Onlara tövsiyə edirik ki, MBNP-yə müraciət etsinlər, orada Apelyasiya Komissiyası yaradılıb. Burada problem həllini tapmasa məhkəməyə müraciət edə bilər. Bəziləri adlarını portaldakı tapmasalar da, güzəşt məbləği ilə razı deyillər. Qısa vaxtda proses getdiyinə görə bu səhvləri anlamaq olar. Bu

Bakı Şəhər İcra Hakimiyyəti Milli Şuranın 20 aprelə təyin etdiyi mitinqdə də "yox" cavabı verdikdən dərhal sonra Milli Şura yenidən mitinq qərarı verib. Qeyd edək ki, Bakı Şəhər İcra Hakimiyyəti müxalifətin 19 yanvar mitinqindən sonra kütləvi aksiyalar üçün heç bir müraciətə müsbət cavab vermir. Milli Şuranın fevralın 23-də və martın 2-də, Müsavat Partiyasının martın 10-da keçirmək istədiyi aksiyalara da razılıq verməmişdi. Həmçinin Qarabağ Komitəsinin "Qarabağ" mitinqi üçün müraciətinə mənfi cavab verilib.

Maraqlıdır ki, hər dəfə BŞİH-dən mənfi cavab alınsa da müxalifət eyni addımı təkrarlayır.

Müxalifət qurumları ard-arda mitinqlər təyin edir, BŞİH "yox" cavabı verir, yenidən mitinq üçün müraciət olunur, yəni BŞİH-dən eyni cavab gəlir. Bir sıra müxalifət siyasətçiləri deyir ki, bu, həmin siyasi təşkilatların mübarizə taktikasıdır, mitinq üçün müraciətlər, sadəcə, müraciət xatirinə edilən müraciətlər deyil, yürüdülməsi siyasətin tərkib hissəsidir. Mitinqlərlə bağlı müraciətlərə mənfi cavab verilməsinə baxmayaraq müraciətlərin edilməsi sistemli və ardıcıl siyasətin aparılmasını özündə əks etdirir. Hər dəfə müraciət edildikdən sonra müəyyən hazırlıq işləri aparılır, təbliğat gedir, fəallaşma olur. Yeni müəyyən bir xətt, taktika davam etdirilir.

ADP sədri Sərdar Cəlaloğlu:

"Müxalifətin mitinq taktikası yanlışdır"

Sərdar Cəlaloğlu: "Mitingbazlar taktikanı dəyişməlidir"

bu "Yeni Müsavat"a bildirdi ki, bu taktika yanlışdır və yeni taktika seçilməlidir. Çünki hər həftə mitinq keçirmək barədə qərar qəbul edib, iqtidar isə qanunsuz olaraq bu mitinqlərə

icazə vermədikdə mitinq qərarı verənlərin buna tabe olması tendensiyası davam etdikcə cəmiyyətin mitinqə olan inamı daha da azalır və mitinqin, ümumiyyətlə, demokratikləş-

mə prosesindəki əhəmiyyəti sifirə enir: "Ona görə də mən müxalifətin mitinq taktikasının yanlış olduğunu düşünürəm. Bu cür taktika əslində demokratiyaya vurulan zərbdür. İkincisi, mitinqlərlə bağlı qərarlar o zaman qəbul edilməlidir ki, mitinqlərin predmeti həlli təxirə salınmaz ciddi problemlərlə bağlı olsun. Əgər hər dəfə mitinq təxirə salınsa, o deməkdir ki, onun keçirilməsi ilə bağlı səbəblər də təxirə salınan səbəblərdir. Belədirsə, onda nəyə görə bu siyasi qüvvələr mitinq təyin etmək taktikasından istifadə edirlər? Bu da yanlışdır".

ADP sədri vurğuladı ki, mitinqdən başqa da mübarizə taktikası kifayət qədərdir: "Demokratik mübarizənin çoxlu sayda üsulu, taktikası var. Mi-

ting, sadəcə, bu üsulların bir-sifirə enir. Ən müxtəlif formalı demokratik mübarizə üsullarından istifadə edib taktikanı o üsullar üzərində yürütmək olar. Mitinqlərin hədəfləri ilə bağlı məsələləri mitinqlərsiz də ictimaiyyətin diqqət mərkəzinə gətirmək mümkündür. Məsələn, sosial şəbəkələrdən istifadə edib xalqı aktivləşdirmək mümkündür. Müxalifətin isə sosial şəbəkəyə çıxışı var. Burada da Bakı Şəhər İcra Hakimiyyətindən icazə almağa ehtiyac yoxdur. Sosial şəbəkələr müxalifətin imkanlarını artırır. Ona görə də Azərbaycan müxalifətinin mitinqbaz hissəsinin apardığı siyasəti yanlış taktika hesab edirəm. Əgər doğrudan da mitinq keçirmək vacibdirsə, hakimiyyətin buna icazə verib-verməməyindən asılı olma-

yaraq mitinqlər keçirilməlidir. Yox, əgər bu mitinqlər vacib deyilsə, onda iki həftədən bir mitinq haqqında qərar qəbul etmək qeyri-ciddi davranışdan başqa bir şey deyil".

S.Cəlaloğlu qeyd etdi ki, əgər ard-arda mitinq qərarları verilməsində məqsəd Avropa Məhkəməsinə şikayət üçün hüququ əsaslar yaratmaqdırsa, bunun özü də yanlış taktikadır: "İnsan hüquqlarının pozulması ilə bağlı çoxlu sayda başqa faktlar var. Mitinq müraciətlərinə yox cavabı verilməsini fakt kimi toplamağa bu baxımdan ehtiyac yoxdur. Mitinq ən lazımlı anda müxalifətin ən güclü silahı kimi istifadə olunmalıdır. Bu silahı hər addımbaşı yerli-yersiz istifadə edib sirdən çıxarmağa, zəiflətməyə ehtiyac yoxdur".

□ Etibar SEYİDAĞA, "Yeni Müsavat"

Ukrayna seçkilərindən azərbaycanlı siyasətçilərin çıxardığı nəticələr - nümunə, yoxsa...

"Hər dövlətin özünün siyasi dəngələri, dünyada tutduğu geosiyasi və geoiqtisadi yeri fərqlidir"

İqbal Ağazadə

Əli Əliyev

Tural Abbaslı

Ukraynada aprelin 21-də keçirilən prezident seçkilərinin ikinci turunda Vladimir Zelenski qalib gəldi. Ukrayna xalqı seçimini etdi; rəsmi Forbes milyarderi, prezident Pyotr Poroşenko siyasətdən uzaq aktyora böyük səs fərqi ilə məğlub oldu. Poroşenko bütün əlaqə və bilgilərini xələfinə ötürəcəyini, müxalifətdə mübarizə aparacağını bəyan etdi.

Beynəlxalq birlik Ukraynadakı seçkiləri demokratiya nümunəsi olaraq qəbul edib.

Politoloq Elxan Şahinoğlu hesab edir ki, Zelenskinin yeganə üstünlüyü o idi ki, nə qədər əcaib səslənsə də, siyasətçi deyil. Ukraynalıların böyük əksəriyyəti mövcud idarə etmədən və siyasətçilərdən bezmişdilər, çünki verilən vədlər yerinə yetirilməyib. Ona görə də vətəndaşlar yeni simaya üstünlük verməyə qə-

rar verdilər. Politoloqun sözlərinə görə, biz Zelenskinin Cənubi Qafqaz və Azərbaycan siyasəti haqqında da düşünmək məcburiyyətindəyik: "Ukrayna GUAM-ın üzvü kimi Azərbaycan strateji tərəfdaşdır. Azərbaycan Dövlət Neft Şirkətinin (SOCAR) Ukraynada investisiyaları var. İki ölkə arasında yük daşımaçılığı artır. Ukraynanın keçmiş prezidentlərinin Azərbaycana müs-

bət münasibətləri olub və Azərbaycanın dəyərini anlayırdılar. Petro Poroşenko Azərbaycana rəsmi səfər etmişdi. İlham Əliyev onunla yaxın münasibətlər qurmuşdu. Yeni prezidentin də bu əlaqələri davam etdirməsi vacibdir. Bunu Zelenskiyə onun müşavirləri və təyin edəcəyi yeni xarici işlər naziri də anladacaq. Onlar Zelenskinin Azərbaycana ilk rəsmi səfərini də hazırlayacaqlar. Əsas odur ki, Zelenskinin artist dostları arasında ermənilərin çoxluq təşkil etməsinə baxmayaraq, yeni prezident ölkəsinin Cənubi Qafqazdakı maraqlarının Azərbaycanla strateji əmək-

daşlıqdan keçdiyini qəbul etsin".

Politoloq Şahin Cəfərli isə bildirdi ki, seçkinin ilkin nəticələri bəlli olduğdan dərhal sonra prezident Poroşenkonun məğlubiyətini etiraf edərək rəqibini qələbə münasibətilə təbrik etməsi Qərb demokratiyasında rast gəldiyimiz çox müsbət hadisədir və Ukrayna demokratiyasının gələcəyi baxımından əla presedent yaradır.

Bes Ukraynada keçirilən seçkilərdən Azərbaycan siyasətçilərinin nəticələri haqqında sual: "Seçkinin bu cür nəticələnməsinin Ukrayna və digər postsovet respublikalarındakı siyasət proseslərinə təsiri olacaqmı?"

Ümid Partiyasının sədri İqbal Ağazadə "Yeni Müsavat"a bildirdi ki, Ukraynadakı seçkilər demokratiyanın göstəricisidir. Burada başqa heç nə axtarmağa ehtiyac yoxdur: "Hakimiyyət məğlub olanda belə, rahatca geri çəkilə bilər. Biz bunu Ukraynada gördük. Ukraynada keçirilən seçkilər bizim ölkəmiz üçün nümunədir. Bu cür nümunəni qəbul etmək, bu nümunədən öyrənmək lazımdır. Hakimiyyət də yaxşı olar ki, o nümunəni öyrənsin. Ukrayna seçkilərinin nəticələrinin digər postsovet ölkələrində siyasət proseslərinə, cəmiyyətlərə təsiri olacaq. Bir gün digər respublikalarda da eyni proses olacaq".

VIP sədri Əli Əliyev bildir-

di ki, Ukraynadakı seçkilərdən hər kəs nəticə çıxarmalı, müəyyən məsələləri əxz etməli, dərs çıxarmalıdır: "Bəlli oldu ki, xalq hər işə qadirdir, demokratiya olduqda pul və hakimiyyət də köməyə gəlmir. Siyasətdə müstəsnaqlıq yoxdur, adi artist də seçkidə qalib gələ bilər. Ukrayna seçkiləri dünya demokratiyası nümunəsində keçirildi. Azərbaycan müxalifətinə "inkriminasiya" olunan vahid namizəd, müxalifətin birləşməsinə müşahidə etmədik. Buna baxmayaraq, müxalifət namizədi seçkini gurlu ilə uddu. Seçkinin gedişinin təminatı Poroşenkonun, yəni hakimiyyətin qanunçuluğa, demokratiya prinsiplərinə, dövlətçilik maraqlarına sayğısından qaynaqlanır. Seçki saxtakarlığı müşahidə edilmədi, müəllim və həkim komissiyası üzvlərinin alt paltarlarında bülleten tutulmadı, polis seçkinin nəticələrinə müdaxilə etmədi, komissiya üzvləri həbs olunub məntəqələrdən çıxarılmadı, nəinki total, kiçik karuseller belə müşahidə edilmədi.

Ukrayna seçkilərinin nəticələrinin postsovet məkanına təsirini bir qədər sonra biləcəyik. Ukrayna Rusiya irəliləyişinin ön cəbhəsidir. Miqyasına görə Rusiyaya müqavimət göstərə biləcək məhz Ukrayna dövlətidir. Ukrayna prezidenti bu siyasəti müəyyən edəcək şəxsdir. Əgər rəsmi Kiyev bundan sonrada Rusiya siyasətini davam etdirəcəksə, bunun ən azı bizə faydası var. Çünki ön səngərdə demokratiyanın mühafizəsində ukraynalılar durub".

□ Etibar SEYİDAĞA, "Yeni Müsavat"

Azad sənətkarın fenomenal zəfəri - Zelenskiyi prezident edən faktorlar

Xalid KAZIMLI

Siyasət dünyasında belə fenomenlər - siyasi fiqur kimi tanınmayan şəxslərin qısa müddətdə və sürətlə inkişaf edərək ölkə prezidenti və ya baş nazir seçilməsi halları barmaqla sayılacaq qədərdir.

Belə hadisələrdən biri günümüzdə yaşandı. Ukrayna-da sənətçi kimliyi ilə tanınan 42 yaşlı şəxs 4 ayın içində prezident seçildi. 4 ay öncə Vladimir Zelenskiyi yalnız Ukrayna xalqı tanıyırdı, bu gün bütün dünya tanıyır. 4 ay öncə Ukrayna xalqı onu şoumen ünvanı ilə bilirdi, bu gün bütün dünya onu böyük səs üstünlüyü ilə Ukrayna prezidenti seçmiş siyasətçi kimi qəbul edir.

Hazırda Zelenskinin karyerasındaki paradoksallığı göstərmək üçün onu "keçmiş aktyor" adlandırırlar. Amma o, tək şoumen və komediya aktyoru olmayıb, eyni zamanda rejissor, ssenarist, məşhur telekanalın baş prodüseri kimi vəzifələr də daşıyıb.

Zelenskiyi komik aktyor kimi qələmə vermək, adamın rejissorluğunu, ssenaristliyini və prodüserliyini gözərd etməkdir. Bir vaxtlar ABŞ prezidenti Ronald Reyqanın da gəncliyində filmlərə çəkildiyini əsas götürərək, onu "aktyor-prezident" adlandırırdılar. Ancaq o, ABŞ prezidenti seçilməzdən öncə Kaliforniya ştatının qubernatoru olmuşdu. Kaliforniya ştatı isə ayrıca dövlət kimi fəaliyyət göstərirdi, iqtisadi qüdrətinə görə dünyanın 9-cu dövləti olardı.

Bu baxımdan Zelenskinin aktyor keçmişini dönə-dönə vurğulamaq onu aşağılamaq səciyyəsi daşıyır.

Vladimir Aleksandroviç Zelenski 1978-ci ildə Ukraynanın Krivoy Roq şəhərində yəhudi ailəsində doğulub. Onun bu qədar fərasətli, istedadlı, intellektual və ambisiyalı olmasının qaynağını ailə amili ilə bağlamaq olar.

Zelenskinin atası da, anası da mühəndis olublar. Atası Aleksandr Semyonoviç texnika elmləri doktoru, universitet professorudur. O, 20 il Monqolustanda yaşayıb-ışləyib və 3 yaşlı Vladimir ta ikinci sinfə gedənə qədər Çingiz xanın vətəndə, Erdenet şəhərində yaşayıb. Görünür, uşaq vaxtından fərqli ölkələr görməsi Vladimiri daha erudisiyalı edib.

Elə ailəsi də onun "tin uşağı" kimi böyüməsinə imkan verməyib. Vladimiri müxtəlif idman oyunlarına, gülüşə, ağır atletikaya yönəldiblər, ingilis dili kursuna yollayıblar, piano, gitara məşğələsinə cəlb ediblər, bal rəqsləri öyrədiblər və s. Yeniyetmə Vladimirin günü bir məşğələdən çıxıb digərinə yollanmaqdan ibarət olub. Beləcə, ailəsi onu hər tərəfli şəxsiyyət kimi formalaşdırmağa, daxilindəki bütün istedadların üzə çıxmasına yardımçı olub.

Buna görə də Zelenski 1995-ci ildə orta məktəbi bitirəndə attestatında cəmi iki dörd olub.

Əlbəttə, o, bu istedadla mahir diplomat da ola bilərdi. Fəqət Zelenski Beynəlxalq Münasibətlər İnstitutuna yox, İqtisadiyyat Universitetinə daxil olub, hüquq təhsili alıb. Ancaq sonradan həyatının axarı başqa istiqamətdə inkişaf edib və o, ixtisası üzrə işləməyib, azad sənətkar olmağa çalışıb.

Bəlkə də Zelenski siyasətə hüquqşünas olaraq girsəydi, hansısa partiyanın siyahısı ilə deputat olardı, ancaq o, həmin partiyanın siyasəti ilə kirləndiyindən bu gün öne çıxıb prezident ola bilməzdi.

Zelenskinin Ukrayna siyasətçilərindən fərqli olaraq şoumenliklə topladığı reyting bu gün ona görə işə yaradı ki, rəqiblərinin məşhurluğu bədnam məşhurluq idi, o isə illər ərzində xalqın sevimlisi olmuşdu, adı siyasi qalmaqallarda, korrupsiyada hallanmamışdı. Ona görə də Ukrayna xalqı öz iradəsini təmiz, ağı və rəqəddə yazdı.

İndi bu tamam başqa söhbətdir ki, hakimiyyətə xalqın sevimlisi olaraq gələn Zelenski onun etimadını necə doğruldacaq.

Düzdür, o siyasətdə çox təcrübəsizdir, amma yəqin ki, Zelenski təcrübəli kadrlardan ibarət komanda formalaşdıracaq və özü də siyasət qazanında bir buğum qaynayan dan sonra nəyi harada necə etmək, hansı qərarlar vermək lazım olduğunu biləcək.

Zelenski öz addımlarında ardıcıl və qətiyyətli olsa, özünə yaxşı komanda formalaşdırarsa və onların korrupsiyaya uğramasının qarşısına vaxtında alaraq, günahkarları cəzalandırırsa, işi iş bilənə versə, təbii ki, uğurlu prezident olacaq. Onun özündən əvvəlki prezidentlərin - Leonid Kuçmanın, Viktor Yuşşenkonun, Viktor Yanukovuçın və Pyotr Porşenkonun səhvlərini təkrarlamaması üçün əlinin altında zəngin irs var.

Vətəndaş və İnkişaf Partiyasının sədri Əli Əliyev bu il növbədənəkar parlament seçkilərinin keçiriləcəyini bəyan edib. Qeyd edək ki, Əli Əliyev 2018-ci ilin aprelində növbədənəkar prezident seçkilərinin də olacağını aylar öncədən proqnoz vermişdi. O zaman da VIP sədrinin bu proqnozları hakim partiya yetkililəri və bir çox müxalif siyasətçilər tərəfindən "reallaşmayacaq proqnozlar" adlandırılırdı. Ancaq bir müddət keçdikdən sonra ölkədə növbədənəkar prezident seçkiləri qərarı verildi. İndi isə Əli Əliyev növbədənəkar parlament seçkilərinin keçiriləcəyi iddiasında israr edir.

Partiya sədri erkən parlament seçkiləri olacağında israr edir

Müxalifət seçkilərin bu il, yoxsa gələn il keçirilməsini istəyir?

Bəs müxalifət düşərgəsində digərləri bu barədə nə fikirdədir? Parlament seçkilərinin bu il, yoxsa vaxtında-gələn ilin noyabrında keçirilməsi onlara sərf edir?

Ümid Partiyasının sədri İqbal Ağazadə "Yeni Müsavat"a proqnozla məşğul olmadığını dedi: "Proqnozla o zaman məşğul olurlar və proqnozları o zaman verirlər ki, hər şey qanunauyğun gədir. Qanunauyğun proses getmirsə, mənim proqnoz verməyimə heç bir lüzum qalmır. İndiki vəziyyətdə isə növbədənəkar parlament seçkiləri keçirilməyəcəyini və keçiriləcəyini dəqiq söyləmək mümkün deyil. Hər şey gözləmək olar. Hesab edirəm ki, müxalifətə növbədənəkar parlament seçkiləri yox, vaxtında keçirilən parlament seçkiləri sərf edir. O baxımdan ki, müxalifət o vaxta qədər hazırlaşsın".

ADP sədrinin müavini Taliyət Əliyev isə bildirdi ki, 11 aprel 2018-ci il tarixli növbədənəkar prezident seçkilərindən sonra ölkədə növbədənəkar parlament seçkilərinin keçirilməsi ilə bağlı bir çox siyasətlər tərəfindən proqnozlar verilməkdədir. Hətta növbədənəkar parlament seçkilərinin 2018-ci ilin sonuna kimi keçiriləcəyi ilə bağlı əminliklə danışanlar da vardı. Lakin 2018-ci ilə bağlı verilən proqnozlar özünü doğrultmadı. İndi də bu il növbədənəkar parlament seçkilərinin keçirilməsi ilə bağlı proqnozlar

verilir. Reallaşsın-reallaşmayacağı hələ bəlli deyil: "Bu proqnozu verənlərdə əminliyin haradan qaynaqlandığını deyə bilmərəm və şəxsən bizim üçün parlament seçkilərinin vaxtında və ya növbədənəkar keçirilməsinin elə bir əhəmiyyəti yoxdur. Əhəmiyyətli olan odur ki, parlament seçkiləri hansı zamanda keçirilməsindən asılı olmayaraq xalqımıza və cəmiyyətimizə xeyirli olsun. Növbəti parlament seçkilərinin vaxtında və ya vaxtından qabaq keçirilməsi ilə bağlı təxminlərim isə ondan ibarətdir ki, seçkilərin vaxtından qabaq keçirilmə ehtimalı daha böyükdür. Bunu hakimiyyət üçün zəruri edən bir çox səbəblər var. Bu ilin sonunda bələdiyyə seçkilərinin keçiriləcəyini və növbədənəkar parlament seçkilərinin keçirilməsinin isə konstitusiyada dəyişikliyi zəruri etdiyini nəzərə alsaq, onda parlament seçkiləri vaxtından qabaq keçiriləcəksə, bu, 2020-ci ilin əvvəllərinə təsadüf edə bilər".

AMİP katibi Əli Orucov isə bildirdi ki, hakimiyyətin bu il növbədənəkar parlament seçkilərinə gedəcəyinə inanmır. Hələ ki ölkədə ictimai-siyasi həyatda seçkiyə aparacaq təzyiq də kifayət deyil. Lakin ciddi və effektiv islahatlar həqiqətən də ilk növbədə məhz növbədənəkar parlament seçkilərindən başlanılmalıdır. Əsas siyasi qüvvələrin küçə və ənənəvi mübarizəsini parlamentə daşımaq

lazımdır ki, ali qanunverici orqanın keyfiyyətinə də, siyasi proseslərin gedişatına da müsbət təsir göstərsin: "Bu bir həqiqətdir ki, hakimiyyətin ali icraedici və qanunverici orqanlarında mühüm postlar keçmiş kommunistlərin əlindədir. Onlar idarəetməyə güclü nəzarət mexanizmlərini əllərində saxlaya bilərlər. Həmçinin inzibati-sərt mərkəzləşdirilmiş idarəçilik bu şəxslərə demokratik inkişafa və fundamental dəyişikliklərə maneçilik yaratmağa imkan verir. Hətta belə fikir formalaşdırmağa çalışılır ki, guya islahatların sürəti və dərinliyi artsa, bu, ölkədə inqilaba gətirib çıxarar. Demokratik ənənələrə söykənən rejimlərdə isə yenilənmələr daimi xarakter alır. Ona görə də parlament seçkilərinin

bu il, yoxsa gələn il keçirilməsi əhəmiyyətli deyil. Əhəmiyyətli və vacibi odur ki, bu seçkilər demokratik və Avropa standartlarına uyğun keçirilsin. Təəssüf ki, mühafizəkar məmurlar və onların təsiri altında olanlar cənab prezident İlham Əliyevin başlatdığı dəyişim sürəcinə əngəlləmək, buna mane olmaq üçün bütün vasitələrdən istifadə etməkdən çəkinməzlər. Reformalar dərin və daha geniş sahələri əhatə edərsə, əksinə, ölkədəki və ölkə xaricindəki demokratik mütərəqqi qüvvələrdən dəstək gələcək. Mənə görə, parlamentin xalqın iradəsi ilə formalaşdırılması ölkədə çox şeylərin pozitiv inkişafına sürət və stimül verəcək".

□ **Etibar SEYİDAĞA, "Yeni Müsavat"**

Hökumət Evi beş gün işləməyəcək

Hökumət Evinə yerləşən dövlət qurumları beş gün ərzində fəaliyyət göstərməyəcək.

Oxu.Az-ın məlumatına görə, aprelin 24-dən 28-nə kimi Hökumət Evinə yerləşən dövlət qurumlarının əməkdaşları tətildə gedirlər.

Aprel ayının 27-si və 28-i müvafiq olaraq şənbə və bazar günlərinə təsadüf etdiyindən, Hökumət Evinə yerləşən qurumların əməkdaşları ümumilikdə beş gün işləməyəcək.

Buna səbəb "Formula-1" Azərbaycan Qran-Prisinin keçirilməsidir. Hökumət Evinə giriş bağlandıqından, binada yerləşən qurumlar fəaliyyətini dayandırıb.

Bu binada Ailə, Qadın və Uşaq Problemləri üzrə Dövlət Komitəsi, Azərbaycan Respublikasının insan Hüquqları üzrə müvəkkili (Ombudsman), Kənd Təsərrüfatı Nazirliyi, İqtisadiyyat Nazirliyi, Mədəniyyət Nazirliyi, Azərbaycan Meliorasiya və Su Təsərrüfatı Açıq Səhmdar Cəmiyyəti və digər qurumlar yerləşir.

Qeyd edək ki, "Formula-1" üzrə Azərbaycan Qran-Prisi aprelin 26-dan 28-nə qədər davam edəcək.

Şəmkirdə olarkən apardığımız araşdırmalar zamanı artıq o yerə gəlib çıxdıq ki, şəhərdə "zibilin içində" olan təkə prokurorluq əməkdaşlarının həbs etdiyi keçmiş "JEK" rəisi Teymur Hacıyev deyilmiş.

Sən demə, icra başçısı Alimpaşa Məmmədovun əməllərinin yanında T.Hacıyev "toya getməli" imiş.

Həmsöhbət olduğumuz sakinlər bizə elə faktlar açıqladılar ki, Şəmkirin bu günə düşməsinin səbəbi, "cümlə xəyanətlərə bais" şəxsin kimliyi aydın oldu - icra başçısı...

"Yeni Müsavat"a danışan sakinlərin sözlərinə görə, icra başçısını kabinetində tapmaq olmur. Onlar iddia edirlər ki, Alimpaşa Məmmədovun günü özünə aid qızıl balıq fermasında keçir.

Şəmkirilər deyirlər ki, icra başçısının forel balığı təsərrüfatı ətraf kəndlərə ciddi ziyan vurur.

Çünki balıq təsərrüfatının ucbatından Seyfəli, Abbaslı kəndlərinin camaatı Dəryaçayın natəmiz, çirkli, balıqların ifrazatının qarışdığı sudan içməli olur. Elə biz də bu məqsədlə Seyfəliyə yollanıb A.Məmmədovun balıq biznesini araşdırmağa qərar verdik.

Kənddə olarkən öyrəndik ki, Dəryaçay ətrafındakı yaşayış massivlərində uşaqdan böyüyə hər kəs icra başçısının "Azərforel" ferması haqda məlumatlıdır. Kimdən soruşsan, deyir ki, "hə, müəllimin ferması o tərəfdədir". Amma başçı özünün fermasına asfalt yol çəkdirib, yola şlaqbaum qoydurub.

Alimpaşa Məmmədov Şəmkiri Dəryaçaydan idarə edir. Oradakı əhalinin içməli su anbarını özünün balıqçılıq fermasına çevirib. Su anbarında qızıl balıq cinsindən olan forel balığı bəslənir.

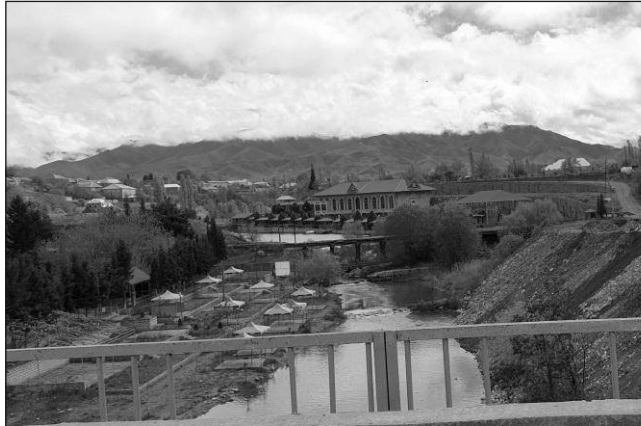
"Azforel" balıqçılıq şirkətinin yetişdirdiyi balıqlara verilən kimyəvi tərkibli yem suya qarışır, balıqların təbii ehtiyacları da axarla Aşağı Seyfəli və digər kəndlərə çatır.

Sakinlər balıq tullantıları və kimyəvi qarışıqlı su içmək məcburiyyətində qalırlar. Həmin kəndlərin sakinlərinin etirazlarını da Alimpaşa Məmmədov eşitmir. Seyfəli kənd sakinləri deyirlər ki, icra başçısı rəsmən onları zəhərləməklə məşğuldur: "Bir neçə dəfə icra nümayəndəsinə demişik, başçıya məktub yazmışıq, bizi sayan olmayıb. Kimin nəyinə lazımdır? Fikirləşirlər ki, cəhənnəmə camaat zəhərli su içsin, əsas Alimpaşa müəllimin balıqdan qazancındır. Gözləyirlər ki, uşaqlarımız bu sudan bir gün xəstəlik tapsın, kimse zəhərlənsin, ya dəri-zöhrəvi xəstəliyi yayılsın, onda encam çəksinlər. Axı bizim başqa içməli su mənbəyimiz yoxdur. Niyə bunu nəzərə almırlar?"

Kənd camaatı danışır ki, yolu bağlayıb etiraz etmək, problemi prezidentə çatdırmaq istəyirlər. Onlar sabiq başçı Nazim Veyisova şükür edirlər. Onun dövründə belə özbaşnalıqlar olmayıb, əhalinin dərd-səri dinlənilib.

İcra başçısının Şəmkirdəki nəhəng biznesi - qızıl balıq, maral və taxıl...

Alimpaşa Məmmədovun "Azərforel" fermasına görə insanlar Dəryaçayın xəstəlik saçan çirkli suyunu içməyə məhkum olub; icra başçısının MTN-dən işdən çıxarılan oğlu atasının biznesinin başına keçib və...

A.Məmmədov isə sakinləri yazına buraxmır.

"Alimpaşa müəllimi kabinetində, icra hakimiyyətində tapmaq qəliz məsələdir. Onu ya Seyfəli kəndinin kənarındakı Dəryaçayda özünün "Azərforel" adlandırıldığı balıqçılıq təsərrüfatında görərsən, orada da olmur, Şəmkirdən Gədəbəyə gədən yolun üstündə, Qaraboylu-dakı maralçılıq fermasında taparsan. Bilirik ki, onu Şəmkirə icra başçısı təyin ediblər, yoxsa baş fermer...", - deyər sakinlərdən biri şikayətlənir.

Onun sözlərinə görə, ferma formal olaraq başçının oğlu Adil Məmmədovun adındadır: "Bunu Şəmkirdə bilməyən yoxdur. Alimpaşa Məmmədov Şəmkirə başçı gələndən sonra burada özünə nəhəng biznes qurdu, mal-mülk yaratdı. Onun oğlu həmin günlərdə MTN-də işləyirdi, indi işdən çıxıb, gəlib

oturub Şəmkirdə, fermaya nəzarət edir. Danışanda da deyir ki, oğlum biznesmendir. Özü-nünsə günü elə Dəryaçayda keçir".

Sakinlər onu da bildirirlər ki, Şəmkir şefi təkə qızıl balıq biznesi ilə qane olmur. Deyildiyi kimi, Qaraboyluda maral ferması da var. Bu təsərrüfat, deyilənə görə, 5 ilə əvvəl yaradılıb, artıq 70 maral saxlayır.

İddialara görə, maral fermasının saxlanılmasına idarə və təşkilatlardan, bələdiyyələrdən xərac toplanıb. Bu vəsaitlər hesabına Şəmkir paşasının maralları yemdən yeyib kökəlir, balalayır, artır. Beləcə maral sürüsü əmələ gəlir.

Sakinlər deyirlər ki, dərd bir deyil, beş deyil, hansını söyləyəsən... Belə ki, Şəmkir kimi heyvandarlıq imkanları olan bir bölgədə örüş sahələri yoxa çıxıb. Camaat danışır ki,

sovet dövründə Şəmkirin Ceyrançöl ərazisində geniş örüş sahələri olub. İndi örüş sahələri qalmayıb. Çünki icra başçısı bu torpaqlara da əl qoyub.

Sakinlər iddia edirlər ki, A.Məmmədov forel və maral fermaları ilə məhdudlaşmayıb, Ceyrançöldəki örüş sahələrini özəlləşdirib, dövlətdən kənd təsərrüfatının inkişafı üçün subsidiyalar alıb, taxıl əkdirir. Hərçənd ki, yararsız torpaq olan bu ərazilər örüş üçün nəzərdə tutulub, ona görə taxıl heç düz-əməlli yetişmir.

İntəhası, A.Məmmədov dövlətin pulunu subsidiya şəklində alaraq taxıl biznesində batırır. Əvəzində isə əsl əkin-biçin sahələri su üzünə həsrət qalıb. Sakinlər şikayətlənirlər ki, örüş sahələri fermerlərə qaytarılmalıdır.

"Ceyrançöldə mal-heyvan otarmağa yer tapmır. Paşamız imkan vermir ki, heyvanları götürək. Axı bu torpaqlar taxıl əkmək üçün deyil. Bunu izah edən yoxdur, bizim sözüümüzü də eşitmirlər", - deyər fermerlər gileylənirlər.

Fermerlərin örüş sahəsi, Seyfəli kəndinin içməli su problemi kimi Şəmkirin mərkəzinin də təmizlik dərdi bitmək bilmir. Ötən reportajda şəhərin başdan-baş zibillik içində "üzdüyünü" yazmışdıq. Həmçinin mərkəzi küçələrin bu günə düşməsinin əsl səbəbinə toxunmuşduq.

Məlum olmuşdu ki, Mənzil Kommunal Təsərrüfat Birliyinin sabiq rəisi Teymur Hacıyevin fəhlələrin maaş kartını mənimləməsi, "ölü can"lar saxlanması ucbatından küçələrdə antisanitariyadır.

Prokurorluğun, keçirdiyi əməliyyat zamanı saxlanıb, sonra azad edilən T.Hacıyev işdən çıxarılıb.

Əldə etdiyimiz xəbərə görə, keçmiş "JEK" müdiri ötən reportajımızı oxuyub və çevrəsində qeyri-rəsmi şəkildə bildirib ki, onu heç kəs həbs edə bilməz: "Bunu üçün gərək icra başçısını da tutsunlar. Mən bilirəm kimin yanında nə demək lazımdır..."

A.Məmmədovun isə onun yerinə təzə təyin etdiyi rəis Pərviz İbrahimovdur. Sakinlər deyirlər ki, P.İbrahimovun bu sahədən anlayışı yoxdur və hələ də küçələr zibillik içindədir...

□ "Yeni Müsavat"ın Reportyor Qrupu Şəmkir, Aşağı Seyfəli kəndi

Sabah - aprelin 24-də ermənilər və erməni-pərəstlər qondarma "erməni soyqırımı"ni qeyd edəcəklər. Erməni lobbisinin güclü olduğu ölkələrdə də həmin gün xüsusi formada qeyd edilir.

Məlumdur ki, saxta iddianı tanıyan ölkələrin başında Fransa gəlir. Az öncə Fransa prezidenti Emmanuel Makron 24 apreli, üstəlik, ölkədə qondarma "erməni soyqırımı qurbanlarının" xatirə günü elan edib.

Ötən illər ərzində hələ ki ABŞ prezidenti Donald Tramp "erməni soyqırımı" ifadəsini işlətməyib. Almaniya prezidenti Frank-Uolter Ştaynmayerdən də bu barədə qərar və ya fikir gəlməyib. Bəs aprelin 24-də bu liderlər özlərini necə aparaqqlar?

"Yeni Müsavat"a danışan politoloq Qabil Hüseynli bildirdi ki, Amerika qondarma soyqırımı qəbul etməyə çoxdan çalışır: "Ancaq gəl ki, ABŞ arxivlərində, onların alimlərinin yazılarında qondarma soyqırımı təsdiq edən heç bir fakt rast gəlmir. Reyqan hakimiyyətə təzə gəlmiş zaman tarixçilərdən ibarət böyük bir heyət yaratdı. O, həmin heyətin başına dövlət katibinin köməkçilərindən birini qoymuşdu. Həmin şəxslərə tapşırılmışdı ki, 1915-ci ildə Osmanlı İmperiyasının ərazisində ermənilərə qarşı hər hansı soyqırımın həyata keçirilməsi haqqında məlumatları toplusınlar. Təxminən 1 aydan çox müddət ərzində araşdırma getdi. Ağ Evin arxivlərindəki materiallar da qaldırılıb, o zamankı teleqramlar araşdırıldı. Eləcə də digər bu kimi sənədlərə yenidən baxıldı. Həmin sənədlərin içərisində ermənilərə qarşı hər hansı zo-

Qərblər liderləri üçün "24 aprel" sınağı

Politoloq: "Ermənilərin özlərinə bu yolla siyasi xal qazanmaq niyyəti baş tutan deyil..."

rakılıq, kütləvi qırğın aktının olması haqqında fakta rast gəlmədilər. O zaman Reyqan belə bir komissiyanın yaradıldığı və onların gəldiyi nəticəni elan edərək, bu cür soyqırımın olmadığı haqqında dünya ictimaiyyətinə məlumat verdi. Osmanlı imperiyası dağıldıqdan sonra da Anadolunun şərqi qəndə qulluq etmiş 54 türk generalını həbs etdilər. Burada təşəbbüs-kar kimi İngiltərə çıxış etmişdi. İngiltərədən olan bir qrup zabıt həmin generalı dindirdi və onlardan soyqırım haqqında məlumat əldə etməyə çalışdılar."

Politoloqa görə, aparılan istintaq faktları göstərir ki, adamların heç biri xəyanət etmiş ermənilərin Osmanlı imperiyasının şərq əyalətlərindən cənubuna köçürülməsi prosesində burnunun qanmasına belə bais olmayıb: "Sayları 900 minə güclü çatan ermənilərin 700 mini vaqonlarla, 200 minə

qədəri isə at və öküz arabaları ilə daşınıb. Həmin 200 minin içərisində malyariya kimi müxtəlif xəstəlikləri tutanlar olub. Arabalarda daşınan ermənilərin bir qismi kürd qaçaqları tərəfindən hücum məruz qalıblar ki, onların da arasında bir neçə nəfər ölüb. Yeni araşdırmaların nəticəsi budur ki, həmin zaman ölen bir neçə erməni xəstəlikdən, aclıqdan və quldur hücumundan ölüb. Onlar güllə ilə yox, öz ecəlləri ilə ölüblər. O zaman ermənilərə hücum edən quldurları da Osmanlı imperiyasının ədliyyə orqanları tutub həbs etdi, güllənmə əmri verildi. Osmanlı öldürülən ermənilərin qatilləri üzərində heç kimin çağırış və təhdidi olmadan məhkəmə qurdu. Həmin məhkəmədə təxminən 500 nəfərə yaxın yol kəsən, quldura ölüm hökmü oxudular. Bu hökm 2 gün ərzində icra olundu. Ərazidə 900 min erməninin yaşadığını tarixçilər, tarixi faktlar sübut

etdiyi halda, bu gün ermənilər 1.5 milyon adama bəhs edirlər. 900 mindən 700 mini sağ-salamat çatdırılıb. Bu gün Fransada, Amerikada yaşayan ermənilər həmin köç edənlərin nəslindəndir. 900 min erməni olubsa, necə 1.5 milyon qırılib?"

Q. Hüseynli ABŞ prezidentinin çıxışında "soyqırım" ifadəsinin səslənəcəyini gözlemir: "Çünki yuxarıda dediyimiz sənədlərin, o dövrkü səfirin teleqramlarının bir nüsxəsi Amerikadadır və rəsmi Vaşinqton lazımlı gələrsə, bundan istifadə edə bilər. Fransa ilə bağlı məsələ başqadır. Fransa məsələni kövrükləyən, ona faciəvi don geyindirən dövlətlərdəndir. İkinci Dünya müharibəsi qurtarana qədər "genosid" sözü lüğətdə yox idi. Bu söz sonradan ortaya atıldı. Şevron soyadlı polyak hərbiçisi bu sözün ilk dəfə ortaya atıb. Sadəcə olaraq, İkinci Dünya müharibəsində faşistlə-

Qabil Hüseynli

rin yəhudilərə qarşı tətbiq etdiyi soyqırım hadisələrinə görə "genosid" sözü işlənilib. Ermənilər də bu sözü göydə tutub, özlərinə faciə dramı düzəltdilər. Genosid odur ki, məhv edilən insanlar haqqında dəqiq tarixi sənədlər, audio, videomateriallar olsun. Həmçinin məhkəmə hökmü də lazımdır. Yəhudilərin holokostu haqqında kifayət qədər filmlər, audi yazıları, şahid ifadələri vardı. Məhkəmə qiymət verdi və holokost bütün dünyada qəbul edildi. Ermənilərin isə qondarma soyqırımları haqqında nə bir dəne şahid ifadəsi, film lenti, nə də tarixi fakt var. Yuxarıda dediyimiz generallar da ifadələrində bildiriblər ki, onlar ermənilərə

atəş açılması ilə bağlı heç bir əmr verməyiblər. Beləliklə də ermənilər bu rəqəmləri bir neçə dəfə şişirdib, dünya ictimaiyyətini azdırmaqla özlərinə siyasi xal qazanmağa çalışırlar. Güman edirəm ki, bu, baş tutan deyil. Makronun hərəkatı açıq tənqid, xalqlar arasında süni düşmənçilik yaratmaq cəhdidir. Makron qoy atasını, anasını yadımdan çıxarıb ölməmiş, öldürülməmiş ermənilər üçün Fransada yas kursu, ehsan versin. Bununla da atasının qoruna ermənilər tərəfindən rəhmət, türklər tərəfindən isə ona layiq olan başqa bir sözü eşitsin".

□ Əli RƏİS,
"Yeni Müsavat"

Zərifin "məruzəsi" ortalığı qatdı - ABŞ təlaşda

Vaşinqton Ankara kimi müttəfiqini Suriyada itirə bilər; İran XİN rəhbərinin qovluğunda nələr var?..

ABŞ kəşfiyyatı İran xarici işlər naziri Cavad Zərifin Ankaraya səfəri zaman prezident Ərdöğana nə dediyini öyrənməyə çalışır. Türkiyənin "Habertürk" qəzeti yazıb ki, Amerika kəşfiyyatçıları ötən həftə Zərifin Ankaraya Ərdöğana verdiyi hesabatı axtarırlar.

Xatırladaq ki, keçən həftə Zərif Suriyaya iki günlük səfərindən sonra gözələnildən Ankara gəlmişdi. İranlı diplomat bildirmişdi ki, Dəməşqdə Bəşər Əsədlə "uzun çəkən görüşündən hazırladığı hesabatı" prezident Ərdöğana təqdim edəcək.

Türkiyə mətbuatı iddia edir ki, bu açıqlamadan sonra Vaşinqton kəşfiyyat qurumlarını hərəkatə keçirərək Astana prosesində birgə hərəkat edən Türkiyə, İran və Rusiyanın hazırda Suriya məsələsində hansı addımları müzakirə etdiyini, Əsədlə aparılan danışıqların detallarını öyrənməyə çalışır. Xüsusən də Türkiyə və İran arasında son danışıqların de-

talları və Rusiyanın bu prosesin içərisində olması indi Vaşinqtonu ciddi şəkildə narahat edir.

Kəşfiyyat rəsmiləri xüsusən də Fəratın şərq sahilini ilə bağlı razılışma olub-olmadığını, xüsusən də bu qərarın kürdləri, əsasən də PYD/YPG-yə hansı təsiri olacağını öyrənməyə çalışırlar. Qəzet öz qaynaqlarına istinadən İsrail kəşfiyyatı Mossadın bu prosesə cəlb oluna biləcəyi və ikincinin də İrandakı qaynaqları vasitəsilə bu məlumatları əldə edə biləcəyini iddia edir. Çünki danışıqlar ən yüksək səviyyədə aparıldığı üçün ABŞ Milli Kəşfiyyat Agentliyi elektron izləməsi işə yaramır. Lakin məhz Mossad və onun İrandakı agenturası faktının ortaya atılması, görünür ki, bilgi sızacağı təqdirdə bunun məsuliyyətinin İranın da üzərində ola biləcəyini göstərir.

Köşə yazısı şəkildə hazırlanmış yazıda hadisəni dramatikləşdirmə cəhdi hiss olunur. Əlbəttə, Vaşinqton və eləcə də

dünyanın bir çox ölkələrində Zərifin hazırlayıb Ərdöğana təqdim edəcəyi Əsəd hesabatı maraqlıdır. Çünki söhbət 8 ildir münasibətləri, demək olar ki, qırılmış və müharibə vəziyyətində olan iki ölkənin dövlət başçıları arasında vasitəli de olsa ilk rəhbərlikdir.

Təbii ki, Zərifin elan etdiyi "uzun söhbət"i daha sonra Ərdöğana təqdim olunacağı haqda Suriya prezidentinin də xəbəri olub. Yeni söhbət Suriyanın da razılaşdığı əlaqələrin yenidən qurulması və Astana prosesi çərçivəsində münaqişənin həllindən gedir. Və o da məlumdur ki, İran, Türkiyə və Suriyanın daxil olduğu bu prosesdə ABŞ olmayacaq. Bu məqam təbii ki, Vaşinqtonu narahat edir.

Yeri gəlmişkən, ötən həftə Türkiyə hüquq-mühafizə orqanları ölkə ərazisində Birləşmiş Ərəb Əmirliklərinin iki əməkdaşını həbs edib. Bu şəxslərin kəşfiyyatçı olduğu, Türkiyədə məlumat toplamağa gəldikləri iddia olunur. Ancaq

söhbətin hansı məlumatdan getdiyini məlum deyil.

Məsələ ondadır ki, S-400 və F-35 anlaşılmazlığı fonunda Vaşinqton sürətlə Türkiyəni itirir. Hazırda Ankara-Vaşinqton xəttində əsas suallı mövzuların biri də Suriyadır. Çünki ABŞ-ın Suriya siyasəti Türkiyənin siyasəti ilə toqquşur - baxmayaraq ki, Vaşinqton hələ də Ankara ilə anlaşacağına ümidini itirməyib. Türkiyə isə Fəratın qərb sahilini, yeni Mənbicin kürdlərdən təmizlənil-

Türkiyə və müttəfiqlərinə verilməsi, eləcə də Suriya-Türkiyə sərhədinin kürd silahlılarından təmizlənilib 32 kilometrlik təhlükəsizlik zolağı yaradılmasını istəyir. Vaşinqton məhz təhlükəsizlik zolağı mövzusunda Ankara ilə anlaşmağa çalışır.

Lakin indi İran daha ciddi siyasi-diplomatik həmlə həyata keçirib, Ankara ilə Dəməşq arasında dolayısı ilə anlaşma yaratmağa çalışır. Söhbət həm də bu ilə başlayacaq keçid prosesinin davamı olduğundan gedir.

Əgər Zərifin cəhdi, yeni Ankara ilə Dəməşq arasında Suriya mövzusunda anlaşma əldə olunsa, o zaman keçid prosesi də sürətlənəcək və bu zaman kürdlər üçün çətin vəziyyət yaranacaq, hətta Vaşinqtonun cəhdləri belə onları qoruya bilməyəcək.

Maraqlıdır ki, Zərif Ankara-nı tərk etdikdən sonra Türkiyə prezidentinin sözcüsü İbrahim Kalın deyib ki, Türkiyə və Suriya arasında hər hansı görüş və ya danışıq müzakirə mövzusu deyil. Görünür, Ankara müttəfiqlərinin heyəcanını yatırmağa çalışır.

Təbii ki, nəticəsi uğurlu olmasa belə, bu vəziyyət Ankara üçün elverişlidir. Çünki indi Türkiyə hökuməti Vaşinqtona daha çox təzyiqliq edər, Suriyanın şimalında şərtlərini dikte edə bilər. Ya da Zərifin, yeni həm də İran və Rusiyanın daha sərfəli Suriya təklifini qəbul edə bilər.

Əlbəttə, aydın məsələdir ki, uzun illər diplomatik təcürbəyə sahib Cavad Zərif Ankara Ərdöğana təqdim edəcəyi hesabatdan danışarkən "lazımı ünvanlara" mesajını verib. Bu mənada Vaşinqtonun təlaş anlaşmalarıdır. Bu, həmçinin Suriya cəbhəsində "sulann sürətlə isindiyini" göstərir. Yəqin ki, yaxın günlərdə Suriyanın şimali ilə bağlı tərəflərin ciddi hərəkatliliyinin şahidi olacağıq.

□ Kənan RÖVSƏNOĞLU,
"Yeni Müsavat"

Vaşinqton İrandan neft alınmasını yasaqladı

“Bakcell”dən uşaq şahmat turnirinə növbəti dəstək

Azərbaycanın ilk mobil operatoru və ən sürətli mobil internet provayderi “Bakcell” 7-12 aprel 2019-cı il tarixlərində Bakı şəhərində keçirilmiş uşaqlar arasında 18-ci beynəlxalq şahmat turnirinə dəstək göstərib.

Frankofoniya günlərinə həsr edilmiş bu ənənəvi turnir “Gənclik” Şahmat Klubu və Fransanın Azərbaycan-dakı Səfirliyi tərəfindən Azərbaycan Şahmat Federasiyasının təşkilatı dəstəyi ilə keçirilib. İsveçrə sistemi üzrə keçirilmiş turnirdə Azərbaycan, Fransa, Böyük Britaniya, Gürcüstan, Rusiya, Ukrayna, Almaniya, Serbiya və Qazaxıstandan 80-dən çox gənc şahmatçı iştirak edib.

Turnirin nəticələrinə əsasən “A” qrupunun qalibi Azərbaycandan Altay Eynullayev olub. O, Fransada keçiriləcək turnirdə iştirak etmək hüququ qazandı. “B” qrupunda isə ukraynalı Mariya Timchenko ən yüksək nəticə göstərib.

“Bakcell” şirkəti artıq bir neçə ildir ki, ölkəmizdə keçirilən beynəlxalq uşaq şahmat turnirlərinə öz dəstəyini əsirgəmir. Özünün “Bakcell Stars” Korporativ Sosial Məsuliyyət proqramı vasitəsilə şirkət Azərbaycanda gənclər və idmanın inkişafına dəstək göstərir və xüsusi qayğıya ehtiyacı olan uşaqlara yönəlmiş genişmiqyaslı layihələri həyata keçirir.

“Bakcell” haqqında

Azərbaycanın İlk Mobil Operatoru və Ən Sürətli Mobil Internet Provayderi “Bakcell” şirkəti müasir mobil kommunikasiya xidmətləri istifadəçilərinə geniş çeşiddə məhsullar təklif edir. Şirkət öz abunəçilərinə ən mükəmməl 4G/LTE mobil internet xidməti göstərir.

“Bakcell” şirkətinin 4G şəbəkəsi artıq bütün Bakı və Abşeron ərazisi daxil olmaqla ölkənin 40-dən çox rayon və şəhər mərkəzlərində mobil operatorun abunəçilərinə ən üstün müştəri təcrübəsi təmin edir.

7000-dən artıq baza stansiyası vasitəsilə “Bakcell” şəbəkəsi əhalinin 99%-ni, ölkə ərazisinin isə 93%-ni (işğal olunmuş ərazilər istisna olmaqla) əhatə edir. Mobil rabitə şəbəkələrinin müqayisəli testləri (benchmarking) sahəsində beynəlxalq lider və ən etibarlı müstəqil təşkilat olan “P3 Communications” şirkəti tərəfindən Bakcell şirkəti Azərbaycanda sınaq nəticələrinə görə, ən yaxşı şəbəkə adına layiq görülüb (“Best in Test”). 2018-ci ildə şirkət “Azərbaycanın ən sürətli mobil şəbəkəsi” adına layiq görülüb. Bu mükafat bütün dünyada tanınmış “Ookla” şirkəti tərəfindən “Bakcell”ə Azərbaycan Respublikası ərazisində ən sürətli mobil internet xidmətlərinin göstərilməsinə görə təqdim edilib.

“Bakcell” və onun məhsul və xidmətləri haqqında ətraflı məlumat əldə etmək üçün, xahiş edirik, www.bakcell.com internet sahifəsinə daxil olun və ya 555-ə zəng edin. Press-relizlərlə tanış olmaq üçün www.bakcell.com/az/news (və ya İngilis dili üçün www.bakcell.com/en/news) sahifəsinə daxil olun.

Qeyri-Bakcell abunəçiləri isə 012 498 89 89 nömrəsinə zəng etməklə “Bakcell”-in məhsul və xidmətləri haqqında məlumat əldə edə bilərlər.

Tramp administrasiyası noyabrda 8 ölkəyə İrandan neft almaqla bağlı verilən razılığı ləğv etdi; Tehranın neft satışının yarımçıq azalacağı gözlənilir

ABŞ İrandan neft alınmasına icazə verən limiti ləğv edib. Ağ Ev bəyan edib ki, sanksiyalardan sonra İrandan neft alınmasına güzəşt edilən 8 ölkə mayın 2-dən etibarən İrandan neft almağı dayandırmalıdır.

Xatırladaq ki, ötən il noyabrın 4-də Vaşinqton İrana qarşı neft embarqosu elan edib və bu qərara əsasən İrandan neft alan ölkələr Vaşinqtonun sanksiyalarına məruz qalacaq. ABŞ hökuməti yalnız 8 ölkəyə - Çin, Hindistan, Yaponiya, Cənubi Koreya, Tayvan, Türkiyə, İtaliya və Yunanıstana 6 ay müddətinə Tehrandan neft almaq haqqı tanıdı. Lakin ötən gün “Vaşinqton Post” qəzeti etibarlı mənbəyə istinadən Ağ Evin bu qərarı mayın 2-dən etibarən ləğv edəcəyini yazmışdı. İndi isə belə anlaşılır ki, artıq qərar rəsmən elan olunub.

ABŞ hökuməti İranın əsas gəlir qaynaqlarından olan neft satışını məhdudlaşdırmaqla Tehranın iqtisadi və maliyyə gücünü zəiflətməyə çalışır. Bir neçə gün əvvəl isə prezident Tramp İranın əsas hərbi gücü hesab olunan İnqilab Keşikçiləri Korpusunu (Sepah) terror təşkilatı elan edib.

Doğrudur, bir çox ekspertlər İranın neft satışının tamamilə dayandırılacağına inanmır. Çünki 8 ölkə siyahısında əsas yerdə Çin gəlir. Hansı ki, Pekinin bu qərara tabe olması gözlənilir. Lakin siyahıda yer alan ölkələrin əksəriyyəti ABŞ-la yaxın əlaqələri olan və iqtisadi əməkdaşlığı olan ölkələrdir. Onların Ağ Ev sanksiyalarına tabe olacağı gözlənilir. Bu isə ekspertlərə görə, mart ayında gündəlik 1,9 milyon barel neft ixrac edən İranın ixracatının 1 milyona enəcəyi deməkdir.

Ancaq o da məlumdur ki, hətta Hindistan kimi ABŞ-la yaxın əlaqələri üçün riskdir. Doğrudur, Vaşinqton alıcı ölkələri əmin edir ki, İranın yaratdığı boşluğu Səudiyyə Ərəbistanı və BƏƏ dolduracaq. Çünki hazırda bazarda təklif tələbi üstələdiyi üçün İranın satmadığı nefti başqa ölkələr satacaq və bu zaman bahalaşma yaranmayacaq.

Ancaq indi yalnız 8 ölkə deyil, dünyanın geri qalan ölkələrinin də düşündürən sual var: İran nefti olmasa bazarda bahalaşma ola bilərmi? Təbii ki. Bu vəziyyət neft ölkələri üçün fürsət,

boşluğu doldura biləcəklərini açıqlayıb. Krallığın enerji naziri Xalid əl-Fali bildirib ki, yaxın həftələrdə digər ixracatçılarla birlikdə lazımı neft həcmi təmin etmək üçün əməkdaşlıq edəcəklər.

İran isə daha əvvəl bildirib ki, embarqolara rəğmən neft satışını davam etdirəcək. Eyni zamanda rəsmi Tehran neft satışına qoyulan embarqoya cavab olaraq dünya enerji bazarının böyük bir hissəsi, Yaxın Şərqdə istehsal olunan neftin təxminən 40 faizinin ixrac olunduğu Hörmüz boğazını bağlayacağı ilə təhdid edib.

□ **Kənan RÖVSƏNOĞLU,**
“Yeni Müsavat”

Bakıda 27 yaşlı qız burun əməliyyatından sonra dünyasını dəyişib

Bakıda gənc qız burun əməliyyatından sonra dünyasını dəyişib. Musavat.com “Trend”ə istinadən xəbər verir ki, 1992-ci il təvəllüdü Gülyaz Hacıyeva keçirdiyi burun əməliyyatından sonra dünyasını dəyişib. Yaxınlara verdiyi məlumata görə, gənc qız özəl klinikaların birində 15 gün ərzində 3 dəfə əməliyyat olunub. İlk əməliyyatını aprelin 3-də keçirən G.Hacıyeva burun çəpərinin ayrılması və artıq ötdən əziyyət çəkirmiş.

Xanımın sonuncu əməliyyatı aprelin 17-si baş tutub. Sonuncu əməliyyatda gənc qızın qanında laxtalanma olmadığından o, çoxlu qan itirib və bu səbəbdən komaya düşüb.

G.Hacıyeva 18-i gecə saatlarında dünyasını dəyişib.

Azərbaycanlı tələbələr Polşadan deportasiya olunub

Polşanın Krakov şəhərində təhsil alan azərbaycanlı tələbələr Əliyev Sənan və Şükürov Kitabulla ölkədən deportasiya olunublar. “Report”un Avropa bürosunun məlumatına görə, tələbələrin deport olunmasına səbəb davamiyyətlərində olan problem və intizamsızlıq olub.

Dəfələrlə xəbərdarlıq olunmasına baxmayaraq davamiyyətlərini nizamlamayan azərbaycanlı tələbələr oxuduqları universitetdən xaric ediliblər. Onların təhsil vizaları ləğv edilərək ölkədən çıxmaları tələb olunub.

MÜSAVAT

Son səhifə

N 86 (7256) 23 aprel 2019

46 günlük pivə dietası və 20 kilo arıqlama

Amerikanın Oha-yo ştatının Nyutaun şəhər sakini Dell Hall 46 gün boyunca qeyri-adi dieta tətbiq edib. Belə ki, o, ancaq pivə içməklə 20 kilo arıqlamağa nail olub. Hall bu dietaya 6 martdan başlayıb və 21 apreldə dayandırılıb. Onu bəzi rahiblərin təcrübəsi həvəsləndirib. Sonuncular orta əsrlərdə özəl üsulla hazırlanmış pivədən istifadə edirdilər və bu, xüsusi ritual sayılırdı.

Pivə ilə yanaşı, Hall hərdən bir kəməşirin çay, qara kofe və qazlı su, eləcə də multivitamin qəbul edirdi. Gün ərzində kişi iki stəkandan beş stəkana qədər pivə içirdi. O deyirdi ki, nə aclıq, nə sərxoşluq hiss etməmiş. Amma hərdən yuxuda yemək görürdü.

Dietanın başlanğıcında amerikalı 132.6 kilo ağırlığında idi. Müsahibəsində Hall bildirib ki, özünü çox yaxşı hiss edir və dietası zamanı bir dəfə də olsun bundan vaz keçməyi düşünməyib. Amma dieta bitən gün o, bulyon içib. Bununla da mədəsini ağır yeməklərə hazırlayıb. Kişi deyib ki, onun sağlamlığı bu olaydan sonra yaxşılaşıb. "Mənim qan təzyiqim, şəkərim, xolesterin dərəcəm aşağı düşüb".

Milyon il yaşı olan akula dişı tapıldı

Amerikanın Cənubi Karolina ştatında milyon illik tarixi olan akula dişləri tapılıb. Bu barədə lenta.ru saytı xəbər verib. İnformasiya portalının xəbərinə görə, 15 apreldə Everi Fos ailəsi ilə buirlikdə Onslou bölgəsindəki çimərlikdə gəzəndə qeyri-adi əşya görüb. "Mən yan-yörəmə baxırdım və qumda gizlədilmiş bir şey gördüm. Qumu eşələdim və oradan o qədər də böyük olmayan diş tapdım. Mən onu yerdən götürüb, anama göstərdim".

Everinin atası etiraf edib ki, 25 il müddətində akula dişlərinin öyrənilməsi ilə

məşğul olsa da, heç vaxt belə bir şey tapmayıb. Meqalodon Otodontidae ailəsinin nəslə kəsilməkdə olan üzvüdür. Onlar planetin tarixi boyunca ən iri həcmli

akuladır. Onların çəkisi 47 ton, maksimal uzunluğu isə 18 metrdir. İlk qiymətləndirmələrə görə, tapılan dişin təxminən 3 milyon il yaşı var.

Nənəsinin məzarında gül almaq üçün maşın yudu

Yeddi yaşlı Eşton Murrey ölən nənəsinin dəfn mərasiminə aparmaq üçün gül dəstəsi almaq məqsədilə müstəqil şəkildə pul yığmaq istəyib. Bu barədə "Sunderland Echo" nəşri xəbər verib. 19 apreldə Murrey valideynlərinin köməyi ilə maşın yuma aksiyası təşkil edib. Ailə evin yanında karton qutunun üstünə "2 funt sterlinqə maşın yuma" sözlərini yazıb. Eyni zamanda ox işarəsi ilə nişan edilən evin yanında da belə bir qeyd yazılıb: "Mənim 7 yaşım var".

"İlk 15 dəqiqə bizim maşın yuduzdurma yerinə heç gələn olmadı. Elə o

uşağın atası Toni danışdı: "Bu posta yüzlərlə şərh yazıldı. O, xoşbəxtlikdən göyün yeddinci qatında idi. Tezliklə oğlanın müştərilərdən ibarət növbəsi yarandı".

Neticədə oğlan 100 funt sterlinq qazanmağa müvəffəq olub. Valideynləri onu bu pulu gülə xərcləməyə razı salıblar. Onların fikrincə, rəhmətlik nənəsi nəvəsi çoxdan arzuladığı bir şeyi alsaydı, daha xoşbəxt olardı.

14 fevralda xəbər verilməmişdi ki, Böyük Britaniyada bir məktəbli Sevgililər Günü münasibətilə paralel sinifdəki hər bir qıza bir gül almaq üçün bütün cib xərcliyini istifadə edib. Bunun üçün oğlan dərindən boş qalan vaxtlarını maşın yumağa sərf edib.

QOÇ - Yeni əməkdaşlıq üçün uğurlu vaxtdır. Ailə-sevgi münasibətlərində də hər şey zövqünüzə uyğunluq təşkil edəcək. Günün ikinci yarısında şəxsi büdcənizin artacağı ehtimal olunur.

BUĞA - Şəxsi işlərinizdə böyük dönüş yaranmaqdadır. Bu səbəbdən də əzmkarlığınızı artırmağa çalışmalısınız. Qohum-qonşularla münasibətləri yaxşılaşdırmağa səy göstərin. Mülayim davranın.

ƏKİZLƏR - Yeni əlaqələrə başlamağa dəyər. Əgər gələcək perspektivlərinizə yetişmək istəyirsinizsə, boş dayanmayın. Onu da unutmayın ki, nəzərdə tutduğunuz planlara mane olmaq istəyənlər çoxdur.

XƏRÇƏNG - Qarşınızda səyahətə çıxmaq üçün ideal bir təqvim durur. Gərginliyi azaltmaq istiqamətində bu, ən yaxşı vasitələrdən ola bilər. Bütün hallarda bu gün qazanmaq üçün şansınız da var.

ŞİR - Yeni əlaqələrə başlamaq, işgüzar sövdələşmələri artırmaq gələcək perspektivləriniz üçün səmərəli ola bilər. Həmkarlarınızla dil tapın, gecəni isə mütləq öz evinizdə keçirin.

QIZ - Qərarlarınızda qətiyyətli olsanız, hansısa ciddi maneəyə rast gəlməyəcəksiniz. Bu gün kimisə aldatmağa çalışmayın. Günortadan sonra pul sövdələşmələrinə iştirakiniz uğurlu olacaq.

TƏRƏZİ - Gün ərzində qarşılaşacağınız hadisələrin aqibəti çıxardığınız qərarlardan birbaşa asılı olacaq. Qudur ki, realığa obyektiv qiymət verməyə, hər şeyi analiz etməyə çalışın.

ƏQRƏB - Saat 14-ə qədər hisslərinizi cilləyib mübahisəli situasiya yaratmasanız, sonrakı müddəti qənaətbəxş tərzdə başa vura biləcəksiniz. Çoxdan bəri gözlədiyiniz xəbərlər eşidəcəksiniz.

OXATAN - Vaxtınızın əsas hissəsini məhəbbət amilinə həsr edin. Çünki ulduzların düzümü son vaxtlar sevdinizə qarşı soyuqluq etməyinizi bəyan edir. Bu qüsuru aradan qaldırmağa çalışın.

OĞLAQ - Əmin olun ki, bu gün ulduzlar sizi daha çox sevindirəcək. Saat 13-dən sonra bir neçə sürprizlə rastlaşacaqsınız. Qudur ki, evdə boş-boşuna oturmayın. Sevin ki, sevilərsiniz.

SUTÖKƏN - Yaxşı olar ki, əsas gücünüzü istirahətə həsr edəsiniz. Hər hansı sövdələşmə və ya riskli addımlar mövqeyinizi əks etdirməyəcək. Ən yaxşı variant ürayinizə yaxın adamlara baş çəkməkdir.

BALIQLAR - Bir qədər gərgin gün yaşamağa olacaqsınız. Bir tərəfdən maddi durumunuzda baş qaldıran problemlər, digər tərəfdən mütəfiqlərinizin başsoyuqluğu hid-dətinizi artırmağa bilər.

Qoroskop

(3 fevral)

Səbuhi Rəhimli

Unutmayın, Tanrı ulduzlardan daha yüksəkdə durur!

Əvvəl plastik əməliyyat aslısı idi, indi özünü əməliyyat edir

Xarici görünüşünün dəyişməsinə 700 min dollardan artıq vəsait xərcləyən London sakini öz evində kosmetik proseduralar keçirəcəyi kabinet açdı. 55 yaşlı Sara Berc bu günə qədər 150-yə yaxın plastik əməliyyat keçirib, bu sahədə ilkin təhsil alıb ki, bəzi prosedurları müstəqil həyata keçirə bilsin. Üç uşaq anası botoks inyeksiyası, burun, dodaq və yanaq formasını dəyişmək üçün rəsmi icazə alıb. Britaniyalının sözlərinə görə, o, evdəki zoraklıq qurbanı olan qadınlara bu formada yardım etmək üçün təcrübə qazanıb. Berc deyib ki, özü fiziki təzyiqlə qurbanı olandan sonra plastik əməliyyat etdirib. Qadın naməlum insanlar hücum edərək, üzünü pis vəziyyətə qoymuşdular: "Plastik əməliyyat mənə arzuladığım sifəti və bədən verdi. Mən indi digər qadınlara kömək etmək istəyirəm".

London sakininin konkret hansı əməliyyatlar keçirməsi açıqlanmır.

Səhifəni hazırladı: SELCAN

"Yeni Musavat"ın kompüter mərkəzində yığılıb, səhifələnib, "Azərbaycan" nəşriyyatında çap edilib. Əlyazmalar geri qaytarılmır. Müəlliflərlə redaksiyanın mövqeyi uyğun gəlməyə bilər.